

УДК 347.232

Білецький Дмитро Михайлович,

здобувач кафедри цивільного права

Національного університету «Одеська юридична академія»

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СПОСОБІВ ПРИПИНЕННЯ ПРАВА ПРИВАТНОЇ ВЛАСНОСТІ В РЕЗУЛЬТАТІ ПРИМУСОВОГО ПРАВОПРИПИНЕННЯ

Постановка проблеми. До учасників цивільних відносин застосовуються примусові засоби здебільшого у разі порушення положень актів цивільного законодавства та цивільно-правового договору та, як наслідок, суб'єктивного цивільного права іншої особи. У сфері приватного права втручання держави у відносини суб'єктів зведена до необхідного мінімуму [4, с. 68]. Однак, це не означає, що примус не застосовується щодо правомірної поведінки суб'єкта права приватної власності. В обмеженому числі випадків міри правового примусу можуть застосовуватися й для вирішення державних завдань, які пов'язані з екстремальними соціальними умовами, – військовим станом, стихійними явищами [1, с. 193-194].

Стан дослідження теми. Питання визначення способів припинення права приватної власності на підставі правочинів розглядалися такими вченими як Мироненко І.В., Кубара У.М., Корольов В.В., Дзера О.В., Горяйнов А.М., Архіпова О.В., Олексійов С.С., Галко О.М., Григор'єва Л.І. Однак існують розбіжності у поглядах різних вчених на питання визначення способів припинення права приватної власності в результаті примусового правоприпинення, нерідко вчені по-різному підходять як до визначення поняття способів припинення права приватної власності, так і до визначення системи, класифікації зазначених способів. Це підтверджує актуальність ґрунтовного дослідження проблематики цього питання. Отже, **мета** даної статті – визначити та розглянути в яких випадках можуть застосовуватися засоби примусового припинення права приватної власності.

Виклад основного матеріалу. Ст. 348 ЦК України закріплює правило, згідно якого, якщо з

підстав, що не були заборонені законом, особа набула право власності на майно, яке за законом, який був прийнятий пізніше, не може їй належати, це майно має бути відчужене власником протягом строку, встановленого законом [28].

Якщо майно не відчужене власником у встановлені законом строки, це майно з урахуванням його характеру і призначення за рішенням суду на підставі заяви відповідного органу державної влади підлягає примусовому продажу. У разі примусового продажу майна його колишньому власникові передається сума виторгу з вирахуванням витрат, пов'язаних з відчуженням майна.

Якщо майно не було продане, воно за рішенням суду передається у власність держави. У цьому разі колишньому власникові майна виплачується сума, визначена за рішенням суду.

Форма примусового продажу такого майна повинна визначатися судом у кожному конкретному випадку з урахуванням характеру і призначення речі. Можливий її продаж на закритому аукціоні, конкурсі, реалізація через комісійну торгівлю або в спеціальному порядку.

Кращим представляється продаж такого майна на закритих торгах за участю тільки спеціально запрошених осіб (п. 1 ст. 448 ЦК України), які можуть володіти даним майном на праві власності.

При примусовому продажу на торгах майна, яке не може належати даній особі, підставою припинення права власності є відповідне рішення суду і укладений за підсумками торгів договір купівлі – продажу майна, а способом – передача рухомого майна набувачеві або державна реєстрація переходу до нього права власності на нерухоме майно.

При передачі майна у державну чи комунальну власність підставою припинення права власності виступає судове рішення, а способом – передача рухомого майна або державна реєстрація зміни права власності на нерухоме майно.

Рішення суду про примусове припинення права власності приймається за наявності встановлених судом юридичних фактів: майно не може належати даній особі, але придбане ним на законній підставі, і не було відчужене власником протягом року (або іншого встановленого законом строку) з моменту виникнення у нього права власності.

Стягнення може бути звернуте на майно власника, зокрема, у зв'язку з порушенням зобов'язання (ст. 611 ЦК України), заподіянням шкоди неправомірними діями (бездіяльністю) іншим фізичним чи юридичним особам (ст. 1166 ЦК України) [6, с. 74].

Наприклад, у разі невиконання зобов'язання, забезпеченого заставою, заставодержатель набуває право звернення стягнення на предмет застави (ст. 589 ЦК). У цьому разі звернення стягнення на предмет застави здійснюється за рішенням суду, якщо інше не встановлене договором або законом [28].

У ЦК також передбачені випадки позбавлення права власності на майно за договором у зв'язку з його порушенням. Наприклад, відповідно до ст. 620, 665 ЦК у разі відмови продавця-власника передати проданий товар, визначений індивідуальними ознаками, покупцеві, останній може витребувати його у продавця-власника у судовому порядку. Таке витребування товару у продавця є водночас примусовим позбавленням його права власності, яке з юридичної точки зору є цілком виправданим, адже застосовується за порушення продавцем свого договірної обов'язку [6, с. 74].

Загальною підставою припинення права приватної власності у даному випадку припиняється є судове рішення про вилучення майна шляхом звернення на нього стягнення. До позасудових способів примусового вилучення майна відноситься стягнення майна за виконавчим написом нотаріуса [13, с. 20].

Так, наприклад, стягнення заборгованості за нотаріально посвідченими угодами, що передбачають сплату грошових сум, передачу або повернення майна, а також право звернення стягнення на заставлене майно здійснюється на підставі надання оригіналу нотаріально посвідченої угоди та документів, що підтверджують безспірність

заборгованості боржника та встановлюють прострочення виконання зобов'язання.

В літературі вказується на наявність неоднозначностей в правовому регулюванні підстав та способів такого припинення права приватної власності на житло. Так, ч. 3 ст. 47 Конституції України визначає, що «ніхто не може бути примусово позбавлений житла інакше як на підставі закону за рішенням суду» [9]. Отже, єдиною підставою припинення права власності на житло є судове рішення. Однак Законом України «Про запобігання впливу світової фінансової кризи на розвиток будівельної галузі та житлового будівництва» № 800 – VI, який набрав чинності 14 січня 2009 року було закріплено можливість позасудового порядку врегулювання задоволення вимог іпотекодержателя [23], що в подальшому було невірною стлумачено в юридичній практиці і по суті дозволило припинення права приватної власності на житло у позасудовому порядку [3, с. 172].

Вдаючись до примусової реалізації рухомого майна, вилучене майно може передаватися на відповідальне зберігання іншій особі, якою може виступати стягувач або представник організатора торгів. Таким чином спрощується процедура передачі речі набувачеві і створюються передумови для поєднання моменту переходу права власності і моменту передачі речі [15, с. 182].

Наказ Мін'юсту України «Про реалізацію арештованого майна шляхом проведення електронних торгів від 22.12.2015 р. № 2710/5 скасував низку актів, що регулювали відносини в цій сфері до сих пір. Серед них затверджене Наказом Міністерства юстиції України від 27.10.1999 р. № 68/5 Тимчасове положення про порядок проведення прилюдних торгів з реалізації арештованого нерухомого майна, Положення про порядок проведення аукціонів (публічних торгів) з реалізації заставленого майна, затверджене Постановою Кабінету Міністрів України від 22.12.1997 р. № 1448, Порядок реалізації арештованого майна, затверджений Наказом Міністерства юстиції України від 15.07.1999 р. № 42/5 та інші пов'язані акти.

Законодавче закріплення електронної системи торгів дійсно повинно покращити стан таких правовідносин в цілому, адже такий спосіб продажу значно полегшує процедуру реалізації майна, виключає посередників, викорінює корупцію, збільшує доходи від продажу, при цьому зростає сам обсяг реалізації майна та значно зменшуються витрати державного бюджету на реалізацію арештованого майна [11].

Правові відносини у сфері примусового припинення права власності на земельні ділянки та

інше нерухоме майно у зв'язку з суспільною необхідністю регулюються в Україні Законом «Про відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у приватній власності, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності» [22].

Основна особливість цього Закону в тому, що він на відміну від всіх інших законодавчих актів дає визначення поняттям «суспільна необхідність» і «суспільна потреба», які необхідні для обґрунтування процедури вилучення земельної ділянки [16, с. 254]. Так, згідно із ст. 1 цього Закону суспільна необхідність зумовлена загальнодержавними інтересами або інтересами територіальної громади виключна необхідність, для забезпечення якої допускається примусове відчуження земельної ділянки, інших об'єктів нерухомого майна, що на ній розміщені, у встановленому законом порядку. Суспільна потреба – зумовлена загальнодержавними інтересами або інтересами територіальної громади потреба у земельних ділянках, у тому числі тих, на яких розміщені об'єкти нерухомого майна, викуп яких здійснюється в порядку, встановленому законом [22].

Відповідно до ст. 346 ЦК України однією із підстав для примусового припинення права власності є реквізиція. Реквізиція – вилучення державою майна у власника з виплатою йому вартості даного майна [2, с. 14].

Термін «реквізиція» не є новелою для законодавства, це традиційний інститут права, відомий ще з дореволюційних часів. У дореволюційному законодавстві під реквізицією розглядалося примусове придбання місцевих засобів, необхідних для задоволення споживчих потреб армії, з провадженням сплати або з видачою квитанції після затвердження тарифів і встановлених цін. Водночас, слід зазначити, що дореволюційна наука називала цей інститут експропріацією. Історичний аналіз нормативних актів часів Жовтневої революції 1917 р., норм Цивільного кодексу УСРР 1922 р., Цивільного кодексу Української РСР 1963 р. свідчить, що у всіх випадках реквізиція здійснювалася безоплатно, з істотними порушеннями закону і свавіллям влади [12, с. 166].

Згідно ч.1 ст.353 чинного ЦК України у разі стихійного лиха, аварії, епідемії, епізоотії та за інших надзвичайних обставин, з метою суспільної необхідності майно може бути примусово відчужене у власника на підставі та в порядку, встановлених законом, за умови попереднього і повного відшкодування його вартості (реквізиція) [28].

Від реквізиції необхідно відрізнити схожі поняття, зокрема такі, як націоналізація, секвестр (ст. 57 Закону України «Про заставу» від 2 жовтня 1992 р. № 2654-XII) [24], приватне вилучення (ч. 2 ст. 12 Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження» від 21 лютого 2006 р. № 3447-IV) [5, с. 80].

Так, судовий секвестр передбачає збереження грошової суми, цінних паперів, інших цінностей, що є предметом суперечки між сторонами, у третьої сторони до винесення рішення суду про присудження предмета суперечки; закінчення терміну, встановленого для подання позову; накладення арешту на спірне майно; укладення мирової угоди щодо спірного майна [7, с. 758]. Однак секвестр не може бути підставою для припинення права приватної власності, адже за рішенням суду право власності у даному випадку обмежується, а майно, яке є предметом спору передається на зберігання іншим особам [10, с. 107].

Окремою підставою припинення права власності є так зване «приватне вилучення», що стосується домашніх тварин, які не є річчю, проте відповідно до положень ЦК України на них може поширюватися правовий режим речі [10, с. 109].

З прийняттям Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження» 21 лютого 2005 року фактично сформований остаточно новий правовий інститут, зв'язаний з поводженням з домашніми тваринами [8]. Згідно ч. 2 ст. 12. Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження» від 21.02.2006 № 3447-IV право власності та інші речові права на тварин у разі жорстокого поводження з ними можуть бути припинені за рішенням суду шляхом їх оплатного вилучення або конфіскації [26].

Протягом тривалого часу одним із способів припинення права приватної власності було примусове вилучення засобів виробництва з наступною передачею їх у державну або іншу власність на підставах націоналізації (експропріації). Націоналізація проводилася на підставі прийнятих відповідних законодавчих актів (декретів), якими були націоналізовані, насамперед, земля, її надра, води, ліси, банки, промислові підприємства, транспорт та інші найважливіші об'єкти. Наслідком проведення націоналізації було припинення права попередніх власників на майно (капіталістів, поміщиків, царської сім'ї, церкви) без відшкодування його вартості.

На сьогодні націоналізацію слід розглядати не як спосіб тотального одержавлення, переділу власності та її експропріації, а як засіб природних і результативних з погляду інтересів націо-

нальної економіки, змін в структурі власності. Націоналізація сьогодні є політико-економічним інструментом державного регулювання економіки за допомогою відчуження майна знаходиться у приватних осіб у власність держави, здійснюване на підставі спеціального акту компетентного державного органу [2, с. 14].

Можемо констатувати, що окрім перелічених раніше способів припинення за закріпленнями в ЦК України підставами припинення права приватної власності можуть з'являтися і інші.

Значних трансформацій зазнали суспільні відносини в пострадянських країнах на зламі століть. В основі становлення ринкової економіки та ринкових відносин лежали значні перетворення власності. Так наприкінці 80-90-х років у країнах Східної Європи були прийняті плани та програми ринкової трансформації, наприклад: «план Бальцеровича» у Польщі (1989 р.); «Програми економічних реформ та політики України» (1992 р.) та ін. Незважаючи на істотні розбіжності у визначенні та реалізації економічної політики, для них характерними є чимало спільних рис та особливостей. Основним напрямом програм та практики ринкових реформ у східноєвропейських країнах є процес роздержавлення й приватизації [18, с. 322].

З самого початку процес роздержавлення і зміни форм власності йшов в Україні досить важко і повільно. Це зумовлювалося цілим рядом негативних факторів, характерних для періоду переходу від адміністративно-командної системи до ринкової економіки: політичними протиріччями і непослідовністю в здійсненні ринкових перетворень, недостатньою методологічною та методичною підготовкою, надмірною політизацією підходів до здійснення приватизації, прагненням галузевих міністерств і місцевих органів влади вивести за межі приватизації найбільші об'єкти, які представляли собою відомчий, місцевий, а часом і особистий інтерес для окремих керівників, і т.д. [21, с. 119].

Однією з особливостей зміни власника шляхом приватизації є встановлення особливих умов договору про приватизацію державного майна, що породжує існування обмежень права приватної власності. Будь-який договір про передання майна у власність є правовою підставою виникнення абсолютного права. Водночас у самому договорі на набувача (покупця, обдарованого тощо) може бути покладено певний обов'язок, який пов'язаний безпосередньо із набуттям права власності [14, с. 192]. Вільному здійсненню суб'єктивного речового права може перешкоджати достатньо широке коло обставин, різних

за своєю правовою природою, починаючи від положень загальних принципів права та нормативних приписів і закінчуючи правами інших осіб на майно речового чи зобов'язального характеру, або ж накладеними заборонами (арештами) щодо відчуження чи користування цим майном. Водночас всю сукупність таких обмежень за сферою дії, підставами встановлення та деякими іншими критеріями ми можемо розділити на два основні різновиди, що мають, відповідно, нормативний та індивідуальний характер [17, с. 136].

Так, наприклад, під час повторної приватизації ВАТ «Криворізький гірничо-металургійний комбінат «Криворіжсталь» згідно з умовами договору покупець зобов'язався забезпечити виконання чітко визначених фіксованих умов конкурсу в економічній, інноваційно-інвестиційній, соціальній та природоохоронній діяльності. Ці умови були встановлені та включені в договір купівлі-продажу згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України від 09.08.2005 р. № 322-р «Про затвердження Умов проведення конкурсу з продажу пакета акцій ВАТ «Криворізький гірничо-металургійний комбінат «Криворіжсталь» [25]. Умови конкурсу були офіційно оприлюднені в інформаційному повідомленні Фонду державного майна України про проведення конкурсу з продажу пакета акцій розміром 93,02% статутного фонду ВАТ «Криворіжсталь», що має стратегічне значення для економіки та безпеки держави, шляхом опублікування в додатку до «Державного інформаційного бюлетеня про приватизацію» «Відомості приватизації» № 31 (369) від 10.08.2005 р.» [20].

Серед умов, які були висунуті до нових власників ВАТ «Криворіжсталь» були зобов'язання запобігти зменшенню кількості працівників, зобов'язання інвестувати кошти до заявлених промислових комплексів та в модернізацію виробництва та екологічне й енергозберігаюче обладнання [19].

Однак автори законопроекту № 2381а від 20.06.2013р. в пояснювальній записці до проекту Закону приводять факти порушення умов договору та незаконної зміни умов первинного договору [27].

Поширеною юридичною підставою припинення права приватної власності, отриманого в результаті приватизації державного майна, у випадку порушення норм договору є судові рішення про розірвання відповідного договору. Належними способами припинення права приватної власності на дані об'єкти власності є передача рухомого майна (якщо інший момент переходу права власності до набувача не узгоджений

сторонами або не встановлено законом) або державна реєстрацію переходу права власності на нерухоме майно до набувача.

У випадку ж реприватизації належним способом припинення права власності буде фактичний склад, до якого окрім вищеназваних юридичних фактів необхідно включати повторне відчуження раніше приватизованого майна новому власнику на умовах конкурсу, які встановлюється органам виконавчої влади з додержанням вимог чинного законодавства.

Отже, в науці цивільного права виділяють досить багато способів припинення права приватної власності в результаті примусового правоприменення. До них, зокрема, відносять відчуження, примусовий продаж, реквізиція, націоналізація. Зазначені та інші способи є достатньо розробленими та такими що вимагають вдосконалення одночасно. Наразі законодавець та науковці багатьох профілів працюють над заповненням прогалин в галузі припинення права приватної власності в результаті примусового правоприменення.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Алексеев С.С. Общая теория права: Учеб. – [2 е изд., перераб. и доп.] – М.: ТК Велби, «Проспект», 2008. – С. 193–194.
2. Архіпова О.В. Припинення юридичної особи й права, що впливають з її участі в інших підприємствах / О.В. Архіпова // Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права. – 2002. – № 2. – С. 62–64.
3. Галко О.М. Колізійність застосування законодавства стосовно звернення стягнення на житло / О.М. Галко // Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна». – 2010. – № 2. – С. 169–172.
4. Горайнов А.М. Примусове припинення права власності / А.М. Горайнов // Судова апеляція. – № 3 (16). – 2009. – С. 67–72.
5. Григор'єва Л.І. Застосування судами законодавства про право власності при розгляді цивільних справ / Л.І. Григор'єва, С.В. Павловська. – К.: Істина, 2014. – 129 с.
6. Дзера О.В. Інститут права власності за новим цивільним законодавством і європейські стандарти з охорони права власності / Дзера О.В. // Університетські наукові записки. – 2005. – № 1-2. – С. 69–75.
7. Енциклопедія цивільного права України / Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України; відп. ред. Я.М. Шевченко. – К.: Ін Юре, 2009. – 952 с.
8. Зон Г.А. Реалізація положень закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження» при провадженні судово-ветеринарної експертизи / Г.А. Зон, В.В. Сорокова // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. праць ХДЗВА. – 2014. – Ч. 2. – С. 278–282. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://repo.sau.sumy.ua/bitstream/123456789/2133/1/>
9. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради – 1996 – № 30 – С. 141.
10. Корольов В.В. Судовий та виконавчий секвестри: екскурс в процесуальні науки / В.В. Корольов // Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України. – 2010. – Вип. 25. – С. 107–110.
11. Кравченко І. Прогресивні торги: Чи буде подолана корупція у ДВС України після введення СЕТАМ / І.Кравченко // Юридична газета. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://jur-gazeta.com/publications/practice/vikonavche-provadhennyia/progresivni-torgi.html>
12. Крисань Т.Є. Щодо законних гарантій реалізації права власності фізичних осіб / Т.Є. Крисань // Часопис Київського університету права. – 2013. – № 2. – С. 164–168.
13. Крысанов А.А. Принудительно прекращение права собственности: автореф. дисс. ... канд. юр. наук: 12.00.03 / А.А. Крысанов. – Рязань, 2002. – 24 с.
14. Кубара У.М. Обмеження речових прав на підставі договорів про передання майна у власність / У.М. Кубара // Часопис Київського університету права. – 2013. – № 2. – С. 192–196.
15. Луценко Д.С. Добровільна та примусова реалізація майна на публічних торгах / Д.С. Луценко // Науковий вісник Ужгородського національного університету: Серія Право. – 2015. – Вип. 35. Ч. II. – Т. 1. – С. 179–183.
16. Марчук М.П. Особливості вилучення земельних ділянок для суспільних потреб та з мотивів суспільної необхідності / М.П. Марчук // Часопис Київського університету права. – 2011. – № 1. – С. 253–255.
17. Мироненко І.В. Поняття та зміст обтяжень майна / І.В. Мироненко // Часопис Київського університету права. – 2010. – Вип. 3. – С. 135–139.
18. Мотриченко В. Реформування державних підприємств Польщі / В. Мотриченко // Вісник Львів. ун-ту: Серія екон. – 2008. – Вип. 39. – С. 322–326.
19. Питання виконання умов договору купівлі-продажу пакету акцій ВАТ «Криворіжсталь», укладеного між Фондом державного майна України (ФДМУ) та «АрселорМітталДуїсбургГмбХ», розглянуто під час виїзного засідання робочої групи Спеціальної контрольної комісії Верховної Ради з питань приватизації у м. Кривий Ріг // Юрліга. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://jurliga.ligazakon.ua/news/2011/3/28/40435.htm>
20. Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про повернення у державну власність цілісного майнового комплексу Публічного акціонерного товариства «Арселор Міттал Кривий Ріг». – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=47521
21. Приватизация в России и других странах СНГ: Сб. обзоров / РАН. ИНИОН. Центр науч.-информ. исслед. глобал. и регион. пробл.; Отв. ред. В.А. Виноградов – М.: б/и, 2003. – 272 с.
22. Про відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у приватній власності, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності: Закон України від 17 листопада 2009 р. № 1559-VI (зі змінами, внесеними згідно із Законом № 3613-VI від 07.07.2011 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1559-17&new>

23. Про запобігання впливу світової фінансової кризи на розвиток будівельної галузі та житлового будівництва: Закон України від 25 грудня 2008 р. № 800 – VI. [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=800-17>
24. Про застава: Закон України від 02.10.1992 № 2654-XII. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2654-12>
25. Про затвердження Умов проведення конкурсу з продажу пакета акцій ВАТ «Криворізький гірничо-металургійний комбінат «Криворіжсталь» / Розпорядження Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2005 р. № 322-р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=19774410>
26. Про захист тварин від жорстокого поводження: Закон України від 21.02.2006 р. № 3447-IV. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3447-15>
27. Проект Закону про повернення у державну власність цілісного майнового комплексу Публічного акціонерного товариства «Арселор Міттал Кривий Ріг» № 2381а від 20.06.2013. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=47521
28. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 №435-IV. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

Білецький Дмитро Михайлович

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СПОСОБІВ ПРИПИНЕННЯ ПРАВА ПРИВАТНОЇ ВЛАСНОСТІ В РЕЗУЛЬТАТІ ПРИМУСОВОГО ПРАВОПРИПИНЕННЯ

В статті визначені та розглянуті способи припинення права приватної власності в результаті примусового правоприпинення, надана їх характеристика. Виконаний аналіз діючого законодавства, наукової літератури в зазначеній галузі.

Ключові слова: право приватної власності, способи припинення права власності, примусове припинення.

Белецкий Дмитрий Михайлович

ОБЩАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА СПОСОБОВ ПРЕКРАЩЕНИЯ ПРАВА ЧАСТНОЙ СОБСТВЕННОСТИ В РЕЗУЛЬТАТЕ ПРИНУДИТЕЛЬНОГО ПРАВОПРЕКРАЩЕНИЯ

В статье определены и рассмотрены способы прекращения права частной собственности в результате принудительного прекращения, предоставлена их характеристика. Выполнен анализ действующего законодательства, научной литературы в указанной области.

Ключевые слова: право частной собственности, способы прекращения права собственности, принудительное прекращение.

Beletsky Dmitro Mihalovych

OVERVIEW OF SUSPENSION METHODS OF PRIVATE PROPERTY AS A RESULT OF FORCED TERMINATION OF OWNER SHIP

The article identified and considered for termination of private property as a result of forced pravoprypynenny a given their characteristics. The analysis of the current legislation, the scientific literature in this area.

Key words: the right to private property, the methods of termination of property rights, forced termination.